

Zna Załącznik do Przedmiotowego Systemu Oceniania z Rachunkowości

Lp	Działy tematyczne	Liczba godzin
1	Wiadomości wstępne	8
2	Charakterystyka karty podatkowej i ryczału od przychodów ewidencjonowanych	12
3	Charakterystyka podatkowej księgi przychodów i rozchodów (KPiR)	23
4	Struktura i zasady rachunkowości	8
5	Bilans, wpływ operacji gospodarczych na bilans	10
6	Ewidencja operacji bilansowych	12
7	Dzielenie i łączenie kont, ewidencja analityczna	8
8	Ewidencja wyniku finansowego	25
9	Obrót pieniężny	36
10	Ewidencja rozrachunków	36
11	Ewidencja obrotu materiałowego	28
12	Ewidencja zmian w stanie majątku trwałego	38
13	Koszty i ich rozliczanie	40
14	Kalkulacja kosztu jednostkowego	34
15	Dokumentacja i ewidencja fazy sprzedaży	26
16	Inwentaryzacja	22
17	Kapitały, fundusze, rezerwy i kredyty	12
18	Ewidencja pozostałych kosztów i przychodów jednostki	14
19	Wynik finansowy – ustalanie i podział	24
20	Sprawozdawczość i analiza	40
	Razem	456

Kryteria wymagań na poszczególne oceny:

✓ Wymagania konieczne	dopuszczający	K
✓ Wymagania podstawowe	dostateczny	K+P
✓ Wymagania rozszerzające	dobry	K+P+R
✓ Wymagania dopełniające	bardzo dobry	K+P+R+D
✓ Wymagania wykraczające	celujący	K+P+R+D+W

		Wymagania na ocenę					
Lp	Dział tematyczny	Niedostateczny Uczeń:	Dopuszczający Uczeń:	Dostateczny Uczeń:	Dobry Uczeń:	Bardzo dobry Uczeń:	Celujący Uczeń:
			K	K+P	K+P+R	K+P+R+D	K+P+R+D+W
1	Wiadomości wstępne	- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-umie wyjaśnić pojęcia przychody, koszty, dochód -umie podać przykłady podstawowych przychodów z prowadzonej działalności, kosztów uzyskania przychodów, innych przychodów, kosztów niezaliczanych do kosztów uzyskania przychodów -umie wskazać kiedy firma osiąga dochód a kiedy ponosi stratę -umie na prostym przykładzie obliczyć wynik z prowadzonej działalności	-charakteryzuje przychody i koszty uzyskania przychodów -wskazuje różnice pomiędzy przychodem a wpływem środków pieniężnych -na prostym przykładzie ustala źródła przychodów z prowadzonej działalności oraz koszty uzyskania przychodów -na prostym przykładzie oblicza wartość poniesionych kosztów i osiągniętych przychodów, oblicza wynik z prowadzonej działalności	-na rozbudowanym przykładzie ustala źródła przychodów, kosztów, oblicza przychody i koszty oraz wynik z prowadzonej działalności	-na złożonym przykładzie (zadaniu z treścią) ustala źródła przychodów, kosztów, oblicza przychody i koszty oraz wynik z prowadzonej działalności -określa powiązanie przychodów, kosztów z opodatkowaniem przedsiębiorców	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z rachunkowością
2	Charakterystyka karty podatkowej i ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych	- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-wie co to jest Karta podatkowa -wie kto może korzystać z Karty Podatkowej -umie korzystać z tabeli miesięcznych stawek podatku dochodowego w formie Karty Podatkowej (na jej podstawie umie dobrać stawkę podatku dochodowego do odpowiedniego rodzaju działalności) -wie jaka ewidencje musi prowadzić podatnik stosując kartę podatkową -wie jak rozliczyć podatników przy tej formie opodatkowania -umie z pomocą nauczyciela ustalić na prostym przykładzie miesięczny podatek dochodowy	-umie dobrać stawki podatku dochodowego do odpowiedniego rodzaju działalności -umie na typowym przykładzie: a) ustalić miesięczny podatek dochodowy b) sporządzić deklaracje PIT 16 A c)sporządzić uproszczoną ewidencje sprzedaży VAT d)sporządzić ewidencje zakupów i sprzedaży VAT e)imiennie Karty wynagrodzeń pracowników	-umie podać wady i zalety stosowania Karty Podatkowej -umie na rozbudowanym przykładzie: a) ustalić miesięczny podatek dochodowy b) sporządzić deklaracje PIT 16 A c)sporządzić uproszczoną ewidencje sprzedaży VAT d)sporządzić ewidencje zakupów	-umie na podstawie zadania z treścią dotyczącą stosowania Karty Podatkowej : a) ustalić miesięczny podatek dochodowy b) sporządzić deklaracje PIT 16 A c)sporządzić uproszczoną ewidencje sprzedaży VAT d)sporządzić ewidencje zakupów i sprzedaży VAT	-Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z rachunkowością

			<p>-wie co to jest PIT 16A, uproszczona ewidencja sprzedaży VAT, ewidencja zakupów i sprzedaży VAT, imienne karty wynagrodzeń pracowników</p> <p>-wie co to jest ryczałt od przychodów ewidencjonowanych</p> <p>-wie kto może być ryczałtowcem i jakie stawki podatku występują przy tej formie opodatkowania</p> <p>-wie jakie formy ewidencji trzeba prowadzić przy ryczałcie ewidencjonowanym</p> <p>-umie na prostym przykładzie posługując się schematem obliczyć należny ryczałt od przychodów ewidencjonowanych</p> <p>-wie co to jest ewidencja przychodów i umie dokonać prostych wpisów do tej ewidencji</p> <p>-wie co to jest PIT28 i PIT 28A, ewidencja środków trwałych, ewidencja wyposażenia, ewidencja zakupów i sprzedaży VAT, uproszczona ewidencja sprzedaży VAT</p>	<p>-umie określić i dobrać stawki podatku dochodowego do odpowiedniego rodzaju działalności stosując ryczałt</p> <p>-umie obliczyć należny ryczałt od przychodów ewidencjonowanych na typowym przykładzie i sporządzić :</p> <p>a)PIT 28 i PIT 28A</p> <p>b)ewidencje środków trwałych i wyposażenia</p> <p>c) ewidencje przychodów</p> <p>d)uproszczona ewidencje sprzedaży VAT</p> <p>e)ewidencje zakupów i sprzedaży VAT</p>	<p>i sprzedaży VAT</p> <p>e)imienne Karty wynagrodzeń pracowników</p> <p>-umie określić wady i zalety stosowania ryczału od przychodów ewidencjonowanych</p> <p>-na rozbudowanym przykładzie umie obliczyć ryczałt, sporządzić dokumentację rozliczeniową oraz</p> <p>a) ewidencje środków trwałych i wyposażenia</p> <p>b) ewidencje przychodów</p> <p>c)uproszczona ewidencje sprzedaży VAT</p> <p>d)ewidencje zakupów i sprzedaży VAT</p>	<p>e)imienne Karty wynagrodzeń pracowników</p> <p>- umie na podstawie zadania z treścią dotyczącą stosowania ryczału od przychodów ewidencjonowanych:</p> <p>obliczyć ryczałt, sporządzić dokumentację rozliczeniową oraz</p> <p>a) ewidencje środków trwałych i wyposażenia</p> <p>b) ewidencje przychodów</p> <p>c)uproszczona ewidencje sprzedaży VAT</p> <p>d)ewidencje zakupów i sprzedaży VAT</p>	
3	Charakterystyka KPiR	<p>- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą</p>	<p>-wie co to jest KPiR</p> <p>-wie jakie sa zasady prowadzenia KPiR , jaki jest sposób prowadzenia zapisów w KPiR</p> <p>-umie dokonać prostych wpisów podstawowych kosztów i przychodów gdy podatnik jest Vatowcem i gdy nim nie jest</p> <p>-umie sporządzić FA VAT, rachunek, dokument wewnętrzny</p> <p>-wie co to jest remanent i do czego służy arkusz spisu z natury</p> <p>-wie co to jest ewidencja</p>	<p>-umie dokonać wpisów do KPiR głównych kosztów i przychodów, określa ich wielkość</p> <p>-umie sporządzić typową dokumentację dotyczącą zdarzeń rejestrowanych w KPiR</p> <p>- na prostych przykładach umie sporządzić:</p> <p>a)arkusz spisu z natury</p> <p>b)ewidencje zakupów i sprzedaży VAT</p> <p>c)deklaracje VAT 7 i ZUS DRA</p>	<p>-umie podać wady i zalety stosowania KPiR</p> <p>-na rozbudowanym przykładzie umie sporządzić dokumentację dotyczącą zdarzeń rejestrowanych w KPiR oraz:</p> <p>a)arkusz spisu z natury</p> <p>b)ewidencje zakupów i sprzedaży VAT</p>	<p>- umie na podstawie zadania z treścią sporządzać KPiR, dokumentację dotyczącą zdarzeń rejestrowanych w KPiR oraz:</p> <p>a)arkusz spisu z natury</p> <p>b)ewidencje zakupów i sprzedaży VAT</p> <p>c)deklaracje VAT 7 i ZUS DRA</p>	<p>-Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach</p>

			zakupów i sprzedaży VAT, deklaracja VAT7, deklaracja ZUS DRA, PIT 36L i PIT 36, przelew podatku dochodowego, ewidencja przebiegu pojazdu	d)przelew podatku dochodowego do US e)PIT 36L i PIT 36 f)ewidencje przebiegu pojazdu	c)deklaracje VAT 7 i ZUS DRA d)przelew podatku dochodowego do US e)PIT 36L i PIT 36 f)ewidencje przebiegu pojazdu	d)przelew podatku dochodowego do US e)PIT 36L i PIT 36 f)ewidencje przebiegu pojazdu	zmaanych z rachunkowością
4	Struktura i zasady rachunkowości	- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	- zna definicje rachunkowości - definiuje elementy rachunkowości - wymienia zasady rachunkowości -wymienia funkcje rachunkowości - umie wskazać podstawowe akty prawne regulujące rachunkowość	-określa przedmiot rachunkowości na przykładach -tłumaczy poszczególne funkcje rachunkowości -wyjaśnia różnice pomiędzy rachunkowością finansowa i zarządczą -umie analizować wybrane fragmenty ustawy o rachunkowości	- potrafi rozróżnić elementy rachunkowości i ich wzajemne powiązanie -umie dokładnie omówić funkcje i zasady rachunkowości (podaje przykłady) -podaje różnice pomiędzy rachunkowością a księgowością	-wyjaśnia znaczenie rachunkowości w gospodarce -wymienia i analizuje regulacje prawne dotyczące rachunkowości - ocenia negatywnie nieprzestrzeganie zasad rachunkowości -przewiduje efekty nieprzestrzegania zasad rachunkowości	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaanych z rachunkowością
5	Bilans. Wpływ operacji gospodarczych na bilans	- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-zna definicje aktywów i pasywów -zna zależność pomiędzy aktywami i pasywami -odróżnia aktywa od pasywów -podaje przykłady aktywów i pasywów -zna definicje bilansu -zna budowę bilansu w układzie uproszczonym -wymienia elementy bilansu -zna zasady wzrastającej płynności i wymagalności w spłacie -zna definicje operacji gospodarczej bilansowej i wynikowej -wymienia i definiuje zasadnicze	-zna definicje poszczególnych składników aktywów i pasywów -zna definicje metody bilansowej -odróżnia aktywa trwałe od obrotowych, kapitały własne od obcych -wyjaśnia zależność między aktywami i pasywami -różnicuje poszczególne składniki aktywów i pasywów np: różnicuje pojęcia towar od materiału... -klasyfikuje składniki	- posługuje się prawidłowo terminologią z zakresu aktywów i pasywów -oblicza i interpretuje prawidłowo strukturę aktywów i pasywów -zna budowę bilansu w układzie uproszczonym i znormalizowanym i sporządza bilans w tych układach -wyjaśnia różnice pomiędzy układem	-omawia na przykładzie jak działają wszystkie zasady bilansowe -analizuje strukturę aktywów i pasywów z punktu widzenia prowadzonej działalności gospodarczej - sporządza bilans dowolnego podmiotu gospodarczego -ocenia poprawność sporządzonego	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaanych z rachunkowością

			<p>grupy operacji bilansowych</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozdziela operacje gospodarce od zdarzeń gospodarczych -umie sporządzić prosty i krótki bilans 	<p>bilansowe</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia i definiuje funkcje bilansu -wyjaśnia zasady równowagi bilansowej i ciągłości bilansowej, wzrastającej płynności i wymagalności w spłacie -klasyfikuje kapitały w różnych typach jednostek gospodarczych -podaje przykłady operacji gospodarczych i zdarzeń gospodarczych -sporządza bilans w układzie uproszczonym - określa wpływ operacji gospodarczych na składniki bilansowe i sumę bilansową 	<p>znormalizowanym a uproszczonym</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia cechy operacji gospodarczych -podaje przykłady poszczególnych typów operacji gospodarczych - podaje różnice pomiędzy typami operacji gospodarczych - klasyfikuje aktywa zgodnie z zasadą wzrastającej płynności i wymagalności w spłacie -ocenia poprawność sporządzonego bilansu 	<p>bilansu</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa treść operacji gospodarczych znając z góry założone zmiany w bilansie - charakteryzuje sytuacje jednostki gospodarczej na podstawie bilansu 	
6	Ewidencja operacji gospodarczych	<p>- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą</p>	<ul style="list-style-type: none"> -zna definicje konta bilansowego -wymienia elementy konta bilansowego -zna zasady funkcjonowania kont bilansowych (aktywnych i pasywnych) -definiuje zasadę podwójnego zapisu -definiuje ZSO, zna budowę ZSO -rozdziela strony konta księgowego -podaje przykłady kont aktywnych i pasywnych -zna zespoły zakładowego planu kont ZPK -oblicza obroty i salda konta -otwiera i zamyka konta -sporządza prosty bilans końcowy i ZSO - umie wymienić rodzaje i sposoby poprawiania błędów księgowych 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia błędy wykrywane i niewykrywane przez ZSO -wymienia czynności księgowe od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia -rozumie funkcjonowanie kont bilansowych (aktywnych i pasywnych) -rozumie zasadę podwójnego zapisu -rozumie zależność pomiędzy bilansem początkowym a końcowym -wyjaśnia zasady poprawiania błędów księgowych i poprawia błędy -charakteryzuje ZPK -księguje operacje gospodarcze na kotach 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia elementy zapisu księgowego -zna pojecie Korespondencja kont -zna wady i zalety storna czerwonego i czarnego, wyjaśnia różnice pomiędzy stornami -wyjaśnia różnice pomiędzy uproszczonym a rozwiniętym układem ZSO -sporządza ZSO w układzie rozwiniętym -posługuje się ZPK -interpretuje zapisy księgowe na kontach 	<ul style="list-style-type: none"> -omawia na przykładzie zasadę działania kont aktywnych i pasywnych -prawidłowo księguje każdą operację gospodarczą -prawidłowo poprawia błędy księgowe -wykonuje wszystkie czynności księgowe od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia -potrafi wymienić wszystkie zespoły ZPK i krótko je scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> -spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach z rachunkowością

				bilansowych -sporządza ZSO i bilans końcowy -grupuje poznane konta w zespoły	-układa treść operacji gospodarczych na podstawie opisanych zdarzeń gospodarczych - potrafi zinterpretować salda dowolnych kont		
7	Dzielenie i łączenie kont. Ewidencja analityczna	- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-wymienia i definiuje rodzaje podzielności kont i łączenia kont -definiuje pojęcia: konto księgi pomocniczej, konta główne, konto korygujące, zapis pojedynczy powtarzany -zna pojedynczy zapis powtarzany -podaje przykłady kont które mogą ule połączeniu lub podzieleniu -otwiera konto szczegółowe(analityczne) do konta zbiorczego (głównego)	-charakteryzuje kierunki uszczegółowienia ewidencji -różnicuje konta księgi głównej i ksiąg pomocniczych -rozumie i umie zastosować pojedynczy zapis powtarzany -rozumie istotę łączenia kont i podzielności kont -podaje przykłady podzielności poziomej i pionowej -sporządza ZSO ksiąg pomocniczych -księguje proste operacje gospodarcze na kontach syntetycznych i analitycznych -uzgadnia zapisy na kontach pomocniczych z zapisami na kontach głównych	-objaśnia przyczyny konieczności podziału i łączenia niektórych kont -rozumie przesłanki uszczegółowienia ewidencji -wyjaśnia prawidłowości wynikające z ZSO kont księgi pomocniczej -ocenia poprawność zapisów analitycznych	-umie omówić prawidłowości wynikające z ZSO kont szczegółowych -prawidłowo uzgadnia zapisy kont pomocniczych i kont głównych (uzgadnia analitykę z syntetyką) -umie znaleźć błędy w wyliczaniu sald i błędy wynikające ze złego zaksięgowania operacji na kontach szczegółowych	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z rachunkowością
8	Ewidencja wyniku finansowego	- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-zna pojęcia koszt, przychód, wynik finansowy, dochód -definiuje konto wynikowe -zna zasady funkcjonowania kont wynikowych -wymienia i definiuje przychody i koszty ich uzyskania -wymienia rodzaje kont wynikowych -zna schemat ewidencji i rozliczania kosztów -zna definicje umorzenia i	-klasyfikuje koszty w różnych przekrojach -wyjaśnia ewidencje i rozliczanie kosztów rodzajowych i kosztów w układzie funkcjonalnym -charakteryzuje warianty ewidencji kosztów -wyjaśnia ewidencje przychodów ze sprzedaży, pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych,	-objaśnia jak powstają konta wynikowe -rozdziela poszczególne przychody i koszty -charakteryzuje poszczególne koszty rodzajowe -potrafi podać po każdej operacji dowód księgowy	-wykonuje wszelkie czynności księgowe „od bilansu do bilansu” rozwiązując zadanie z uwzględnieniem operacji wynikowych -analizuje wpływ wyników ze sprzedaży, z	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje

			<p>amortyzacji, kosztów rodzajowych</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna schemat ewidencji przychodów ze sprzedaży, pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, przychodów i kosztów finansowych, zysków i strat nadzwyczajnych -umie ustalić prosty wynik finansowy 	<p>przychodów i kosztów finansowych, zysków i strat nadzwyczajnych</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia różnicę pomiędzy umorzeniem a amortyzacją -księguje i rozlicza koszty w różnych wariantach -księguje przychody ze sprzedaży, pozostałe przychody i koszty operacyjne, przychody i koszty finansowe, zyski i straty nadzwyczajne -umie omówić zasady ustalania wyniku finansowego i ustalić wynik finansowy 	<ul style="list-style-type: none"> -ustala w sposób księgowy i pozaksięgowy oraz interpretuje wynik ze sprzedaży, z działalności operacyjnej, finansowej i na zdarzeniach nadzwyczajnych -oblicza i interpretuje wartość netto środków trwałych -ustala w sposób księgowy i pozaksięgowy wynik finansowy -potrafi zinterpretować salda dowolnych kont -układa treść operacji gospodarczych na podstawie opisanych zdarzeń -sporządza rachunek zysków i strat 	<p>pozostałej działalności, z działalności finansowej, ze zdarzeń nadzwyczajnych na wynik finansowy</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi powiązać wynik finansowy z bilansem 	<p>zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganiach z rachunkowością</p>
9	Obrót pieniężny	<ul style="list-style-type: none"> - nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą 	<ul style="list-style-type: none"> -umie wymienić i zdefiniować formy obrotu gotówkowego i bezgotówkowego -umie wymienić formy rozliczeń gotówkowych i bezgotówkowych -umie wymienić i wypełnić dokumenty w rozliczeniach gotówkowych i bezgotówkowych z pomocą nauczyciela -umie wymienić koszty podróży służbowej -zna definicje diety i ryczałt -zna podstawowe zasady przy obliczaniu diet i ryczałtu 	<ul style="list-style-type: none"> -umie scharakteryzować obrót pieniężny -umie scharakteryzować formy rozliczeń gotówkowych i bezgotówkowych -umie wypełnić podstawowe dokumenty rozliczeń gotówkowych i bezgotówkowych -umie obliczyć dietę, ryczałt, rozliczyć pracownika z tytułu używania przez niego do celów służbowych własnego pojazdu 	<ul style="list-style-type: none"> -szczegółowo charakteryzuje wszystkie formy rozliczeń gotówkowych i bezgotówkowych -umie prawidłowo wypełnia wszelka dokumentacje obrotu pieniężnego -umie rozliczyć pracowników z tytułu kosztów podróży służbowych na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> -stosuje pełną ewidencję obrotu pieniężnego, wypełnia bezbłędnie dokumentacje , rozlicza pracowników tytułu kosztów podróży służbowych na podatnie zadania z treścią 	<ul style="list-style-type: none"> -spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganiach z

			<p>kosztów podróży służbowej -umie obliczyć prosty przykład diety i ryczałtu -zna zasady rozliczeń pracowników z tytułu używania do celów służbowych pojazdów prywatnych -księguje proste operacje kasowe -zna zasady sporządzania raportu kasowego -zna zasady ewidencji czeków -umie zaksięgować otrzymanie i zapłatę czekiem -zna pojęcie odsetek i i dyskonta w obrocie wekslowym - umie obliczyć odsetki i dyskonto, sume wekslową na prostym przykładzie -umie zaksięgować podstawowe operacje w obrocie wekslowym -umie określić pojęcie środków pieniężnych w drodze - umie ewidencjonować podstawowe operacje dotyczące obrotu środków pieniężnych w drodze</p>	<p>-umie sporządzić prosty raport kasowy -umie zaksięgować proste operacje obrotu czekowego -umie sporządzić weksel -księguje proste operacje wekslowe -wylicza odsetki, dyskonto i sume wekslową -księguje środki pieniężne w drodze n prostym przykładzie</p>	<p>nieskomplikowane go zadania z treścią -umie zadekretować raport księgowy -księguje złożone operacje w obrocie czekowym i wekslowym na podstawie zadania z treścią</p>		<p>rachunkowością</p>
10	Ewidencja rozrachunków	<p>- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą</p>	<p>- zna pojęcia należności i zobowiązania - zna podział rozrachunków - zna zasady funkcjonowania kont rozrachunkowych - zna i rozróżnia podstawowe dokumenty księgowe dotyczące rozliczenia rozrachunków pomiędzy kontrahentami - umie wypełnić z pomocą nauczyciela podstawowe dokumenty rozliczeniowe pomiędzy kontrahentami - umie zaksięgować podstawowe operacje gospodarcze dotyczące rozrachunków pomiędzy kontrahentami - zna zasady funkcjonowania kont rozrachunków publicznoprawnych, z ZUS, z</p>	<p>-umie scharakteryzować grupy rozrachunków - zna zasady ewidencji kont rozrachunkowych -umie wypełnić podstawowe dokumenty rozliczeniowe dotyczące kontrahentów -umie zaksięgować typowe operacje gospodarcze dotyczące rozrachunków -umie sporządzić typowa listę płac -umie wyjaśnić ważność stosowania listy płac w przedsiębiorstwie -umie zaksięgować Listę płac i potrącenia w Lp - umie zastosować</p>	<p>-umie zaksięgować operacje gospodarcze dotyczące poszczególnych grup rozrachunków w typowych zadaniach -umie sporządzić złożoną listę płac i ja zadekretować (PK do Listy płac) -umie zastosować i zaksięgować zasady wyceny rozrachunków w typowych zadaniach</p>	<p>-umie samodzielnie na podstawie zadań z treścią ewidencjonować wszystkie rozrachunki, sporządzać dokumentacje księgową rozrachunków, wyceniać rozrachunki</p>	<p>-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach z rachunkowością</p>

			<p>budżetami, pozostałych rozrachunków</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie zaksięgować podstawowe operacje gospodarcze dotyczące wyżej wymienionych rozrachunków -wie co to sa rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, co to jest lista płac, jakie sa obowiązkowe i dobrowolne potrącenia w Lp -umie sporządzić prosta Liste płac -umie zaksięgować Liste płac brutto i netto - wie jakie są zasady wyceny rozrachunków -wie co to są WNT (wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów) i WDT(wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów) -wie co to jest różnica kursowa dodatnia i ujemna, umie ja określić 	<p>wycenę rozrachunków</p> <ul style="list-style-type: none"> -umie zaksięgować i obliczyć proste przykłady różnic kursowych -umie otworzyć konta pomocnicze do kont rozrachunków z kontrahentami i zna zasady ich ewidencji 			
11	Ewidencja obrotu materiałowego	- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	<ul style="list-style-type: none"> -zna klasyfikacje materiałów -zna definicje i rodzaje materiałów -umie wymienić i rozróżnić dokumentację obrotu materiałowego -umie sporządzić podstawowe dokumenty obrotu materiałowego na prostym przykładzie -zna rodzaje wyceny materiałów -zna rodzaje cen, definiuje je - wie co to są OCE materiałów i jaki maja charakter -zna zasady rozliczania zakupu materiałów przy cenach rzeczywistych i ewidencyjnych -wie co to sa koszty zakupu i jak się je księguje -wie co to sa materiały w drodze i dostawy niefakturowane -wie na czym polega ewidencja 	<ul style="list-style-type: none"> -umie scharakteryzować metody wyceny stosowane w obrocie materiałowym -umie omówić zakup, rozchód i rozliczenie materiałów -umie ewidencjonować typowe operacje gospodarcze obrotu materiałowego -umie sporządzić podstawowa dokumentacje na typowym przykładzie -umie omówić i zaksięgować zasady ewidencji analitycznej i pozabilansowej materiałów -umie omówić i zaksięgować sposób 	<ul style="list-style-type: none"> -na rozbudowanym przykładzie umie dokonać rozliczenia zakupu i wyceny materiałów, zaksięgować reklamacje, zaksięgować operacje gospodarcze, wypełnić dokumentację obrotu materiałowego zarówno przy zastosowaniu cen rzeczywistych zakupu i cen ewidencyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - na złożonym przykładzie (zadaniu z treścią) potrafi dokonać rozliczenia zakupu i wyceny materiałów, zaksięgować reklamacje, zaksięgować operacje gospodarcze, wypełnić dokumentację obrotu materiałowego zarówno przy zastosowaniu cen rzeczywistych zakupu i cen ewidencyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> -spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zrachunkowości

			<p>na koncie Materiały i na kontach pomocniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> -wie jakie sa przyczyny reklamacji -wie jak zaksięgować fakturę korektę -wie co to są noty korygujące i kiedy się je stosuje -zna zasady ewidencji i wyceny rozchodu materiałów wg cen zakupu i cen ewidencyjnych(FIFO, LIFO, ceny przeciętne) -umie zaksięgować proste przykłady wyceny rozchodu materiałów -wie co to sa koszty zakupu rozliczane i nierozliczone w czasie -umie sporządzić rejestr zakupów VAT -umie ewidencjonować podstawowe operacje gospodarcze obrotu materiałowego 	<p>rozliczania zakupu i sprzedaży materiałów z uwzględnieniem reklamacji</p> <ul style="list-style-type: none"> -wycenia rozchód materiałów i księguje wycenę 			
12	Ewidencja zmian w stanie majątku trwałego	- nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	<ul style="list-style-type: none"> -zna pojęcie majątku trwałego -klasyfikuje majątek trwały -wie co może być wartością początkową środków trwałych -wie w jaki sposób prowadzona jest ewidencja na kontach głównych, pomocniczych i ewidencja pozabilansowa -zna pojęcie umorzenia i amortyzacji, rozróżnia te pojęcia -wie co nie podlega amortyzacji -wie jak zaksięgować amortyzację i umorzenie -umie na prostym przykładzie zastosować i obliczyć amortyzację metoda liniowa i degresywną -wymienia zmiany w stanie i wartości środków trwałych -księguje podstawowe operacje gospodarcze dotyczące zmian w stanie i wartości śr. trwałych 	<ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje poszczególne grupy majątku trwałego -umie obliczyć wartość początkową środka trwałego -umie scharakteryzować ewidencje na kontach głównych, pomocniczych i ewidencja pozabilansową -umie obliczyć amortyzację poznanymi metodami -księguje typowe operacje gospodarcze dotyczące majątku trwałego -wypełnia dokumentację w obrocie majątkiem trwałym 	<ul style="list-style-type: none"> -umie na rozbudowanym przykładzie omówić , zastosować i zaksięgować poszczególne grupy majątku trwałego, sporządzić do tego dokumentację , wycenić majątek przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> -umie na złożonym przykładzie (zadaniu z treścią) omówić , zastosować i zaksięgować poszczególne grupy majątku trwałego, sporządzić do tego dokumentację , wycenić majątek przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> -spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach z rachunkowością

			<ul style="list-style-type: none"> -wymienia, rozróżnia i potrafi sporządzić podstawowa dokumentację dotyczącą ewidencji zmian w stanie i wartości Sr. trwałych -charakteryzuje proces budowy środków trwałych -wymienia składniki kosztów budowy środków trwałych -definiuje leasing finansowy i operacyjny -charakteryzuje wartości niematerialne i prawne - definiuje składniki inwestycji długoterminowych - księguje podstawowe operacje gospodarcze dotyczące wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych 				
13	Koszty i ich rozliczenie	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	<ul style="list-style-type: none"> -zna pojęcie kosztów, wydatku -wymienia i definiuje rodzaje kosztów wg różnych kryteriów -wymienia koszty wg poszczególnych układów (rodzajowym i funkcjonalnym) -wymienia podstawowe cechy układów gromadzenia kosztów -wymienia warianty ewidencji kosztów -księguje i rozróżnia podstawowe operacje gospodarcze w obu układach kosztów (rodzajowym i funkcjonalnym) -wymienia etapy rozliczania kosztów pośrednich -wymienia rozliczenia czynne i bierne -charakteryzuje koszty zakupu, sprzedaży, działalności podstawowej, pomocniczej, wydziałowe, zarządu -zna zasady obliczania kosztów wynagrodzenia za czas pracy, za 	<ul style="list-style-type: none"> -umie scharakteryzować poszczególne rodzaje kosztów -umie określić różnicę pomiędzy kosztem a wydatkiem popierając to przykładami -umie omówić układy gromadzenia kosztów i warianty ewidencji kosztów -umie zaksięgować proste operacje gospodarcze w obu układach kosztów - potrafi na nieskomplikowanym przykładzie obliczyć wynagrodzenia za czas nieprzepracowany -potrafi sporządzić na nieskomplikowanym przykładzie PIT-4R, ZUS DRA i RCA, polecenie przelewu zaliczki podatku dochodowego, składek 	<ul style="list-style-type: none"> -na rozbudowanym przykładzie umie rozliczyć, zaksięgować wszystkie poznane grupy kosztów w obu układach -umie zinterpretować salda kont kosztów 	<ul style="list-style-type: none"> - umie na złożonym przykładzie (zadaniu z treścią) rozliczyć, zaksięgować wszystkie poznane grupy kosztów w obu układach -umie uzasadnić stosowanie układu kosztów na przykładzie różnych typów działalności 	<ul style="list-style-type: none"> -spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z rachunkowością

			<p>czas nieprzepracowany</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi na prostym przykładzie obliczyć wynagrodzenie za czas nieprzepracowany -potrafi przy pomocy nauczyciela sporządzić PIT-4R, ZUS DRA i RCA, polecenie przelewu zaliczki podatku dochodowego, składek ubezpieczeń społecznych 	<p>ubezpieczeń społecznych</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi rozliczyć i zaksięgować koszty rozliczane w czasie czynne i bierne 			
14	Kalkulacja kosztu jednostkowego	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	<ul style="list-style-type: none"> -zna pojęcie kalkulacji -wymienia i definiuje rodzaje i metody kalkulacji -potrafi na prostym przykładzie obliczyć koszt jednostkowy wyrobu i usługi stosując metody kalkulacji -zna i definiuje produkty pracy -wymienia i sporządza podstawowa dokumentacje obrotu wyrobami gotowymi -ewidencjonuje proste operacje w obrocie wyrobami gotowymi przy pomocy nauczyciela -zna metody wyceny wyrobów gotowych -zna pojęcie OCE wyrobów gotowych i ich charakter 	<ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje poszczególne rodzaje i metody kalkulacji -umie do prostych danych dobrać metodę kalkulacji -umie obliczyć na nieskomplikowanym przykładzie koszt jednostkowy wyrobu i usługi stosując wybraną metodę kalkulacji -umie zaksięgować wyniki kalkulacji -charakteryzuje produkty pracy -rozlicza OCE -umie wycenić wyroby gotowe na prostym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> -na rozbudowanym przykładzie umie dobrać, obliczyć i zaksięgować wyniki kalkulacji -umie wyjaśnić i uzasadnić ważność stosowania metod kalkulacji - na rozbudowanym przykładzie umie rozliczyć i zaksięgować operacje gospodarcze w obrocie wyrobami gotowymi 	<ul style="list-style-type: none"> - na złożonym przykładzie (zadaniu z treścią) umie dobrać, obliczyć i zaksięgować wyniki kalkulacji, rozliczyć i zaksięgować operacje gospodarcze w obrocie wyrobami gotowymi -wyjaśnia różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami kalkulacji i ich zastosowaniem w różnych jednostkach 	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z rachunkowością
15	Dokumentacja i ewidencja fazy sprzedaży	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	<ul style="list-style-type: none"> -wie jaka jest struktura ceny sprzedaży -umie posługując się schematem obliczyć cenę sprzedaży na prostym przykładzie - zna podstawowe dokumenty sprzedaży, umie je wypełniać na prostym przykładzie -umie ewidencjonować proste operacje gospodarcze dotyczące przychodu, rozchodu i sprzedaży produktów gotowych, reklamacji, opakowań, akcyzy w przedsiębiorstwie 	<ul style="list-style-type: none"> -ewidencjonuje typowe operacje gospodarcze dotyczące przychodu, rozchodu i sprzedaży produktów gotowych, towarów, reklamacji, opakowań, akcyzy w przedsiębiorstwie produkcyjnym, handlowym i usługowym -charakteryzuje proces przyjęcia towaru w obrocie hurtowym -oblicza ceny i marże na 	<ul style="list-style-type: none"> -na rozbudowanym przykładzie ewidencjonuje operacje gospodarcze dotyczące przychodu, rozchodu i sprzedaży produktów -umie scharakteryzować przyjęcie towarów i rozchód w obrocie 	<ul style="list-style-type: none"> -umie na złożonym przykładzie ewidencjonować operacje gospodarcze w obrocie produktami i towarami, -umie oceniać różnice w ewidencji w obrocie w hurcie i detalu -wskazuje różnice w ewidencji 	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w

			<p>produkcyjnym, handlowym i usługowym</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa rodzaje i formy obrotu towarowego -określa zasady ustalania cen, marż oraz dokonuje obliczeń na prostym przykładzie -ewidencjonuje proste operacje gospodarcze dotyczące obrotu towarowego w hurcie i detalu -wie jak rozliczyć się z tytułu podatku VAT należnego, wie jak sporządzić Rejestr sprzedaży VAT na prostym przykładzie 	<p>typowym przykładzie</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia reklamacje towarów i ich przeceny - oblicza i ewidencjonuje Oce towarów -sporządza rejestry VAT i Deklaracje VAT 7 	<p>detalicznym</p> <ul style="list-style-type: none"> -umie wyjaśniać zasady ewidencji typowych zdarzeń gospodarczych związanych z przeceną towarów -umie określić zasady rozliczeń podatku VAT w obrocie towarowym -umie opisać urządzenia ewidencji analitycznej i pozabilansowej zapasów towarowych -ewidencjonuje na rozbudowanym przykładzie operacje gospodarcze w obrocie towarowym 	<p>podatku VAT w hurcie i w detalu</p>	<p>olimpiadach zmażanych z rachunkowością</p>
16	Inwentaryzacja	<p>-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą</p>	<p>-wie co to jet inwentaryzacja, jakie sa terminy przeprowadzania inwentaryzacji, metody i rodzaje</p> <ul style="list-style-type: none"> -umie wymienić zasady określające prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji -wie co to są różnice inwentaryzacyjne, jakie są ich rodzaje -umie wymienić podział różnic inwentaryzacyjnych -umie sporządzić na prostym przykładzie arkusz spisu z natury -umie ewidencjonować proste operacje gospodarcze dotyczące ujawnionych różnic inwentaryzacyjnych i ich rozliczania 	<p>-umie scharakteryzować rodzaje i metody inwentaryzacji</p> <ul style="list-style-type: none"> -umie podać przykłady składników majątkowych objętych różnymi metodami inwentaryzacyjnymi -umie wyjaśnić zasady przeprowadzania inwentaryzacji i podać przykłady -umie ewidencjonować typowe operacje gospodarcze dotyczące ujawnionych różnic inwentaryzacyjnych i ich rozliczania oraz sporządzać typowa dokumentację 	<p>-na rozbudowanym przykładzie umie sporządzić dokumentację inwentaryzacji, rozliczyć i zaksięgować różnice inwentaryzacyjne</p>	<p>-na złożonym przykładzie (zadaniu z treścią) umie sporządzić dokumentację inwentaryzacji, rozliczyć i zaksięgować różnice inwentaryzacyjne</p>	<p>-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmażanych z rachunkowością</p>

				inwentaryzacji			
17	Kapitały, fundusze, rezerwy i kredyty	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-wie co to sa kapitały, fundusze własne -podaje podstawowe źródła tworzenia, kierunku wykorzystania kapitałów, funduszy własnych w różnych jednostkach -umie ewidencjonować proste operacje gospodarcze dotyczące zmian w kapitale, funduszu własnym -wie co to sa rezerwy i po co się je tworzy - umie ewidencjonować proste operacje gospodarcze dotyczące rezerw -wie co to sa przychody rozliczane w czasie -wie co to sa kredyty bankowe, jakie sa ich rodzaje - umie ewidencjonować proste operacje gospodarcze dotyczące kredytów -wie co to jest ZFŚS, jak się go tworzy, jakie są jego źródła i sposoby wykorzystania - umie ewidencjonować proste operacje gospodarcze dotyczące tworzenia i wykorzystania ZFŚS	-charakteryzuje kapitały własne -ewidencjonuje typowe operacje gospodarcze dotyczące kapitałów, funduszy, rezerw, kredytów, przychodów przyszłych okresów, ZFŚS -umie obliczyć na prostym przykładzie wysokość odpisu na ZFŚS -podaje różnice kredytu w rachunku kredytowym i rachunku bieżącym	-na rozbudowanym przykładzie ewidencjonuje operacje gospodarcze dotyczące kapitałów, funduszy, rezerw, kredytów, przychodów przyszłych okresów, ZFŚS -oblicza wysokość odpisu na ZFŚS	-na złożonym przykładzie (zadaniu z treścią) ewidencjonuje operacje gospodarcze dotyczące kapitałów, funduszy, rezerw, kredytów, przychodów przyszłych okresów, ZFŚS	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z rachunkowością
18	Ewidencja pozostałych kosztów i przychodów jednostki	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-wie co to sa pozostałe przychody i koszty operacyjne, przychody i koszty finansowe, zyski i straty nadzwyczajne -potrafi podać proste przykłady wyżej wymienionych grup przychodów i kosztów -ewidencjonuje proste operacje gospodarcze dotyczące wyżej wymienionych grup kosztów i przychodów	-umie wskazać różnice pomiędzy grupami kosztów i przychodów -ewidencjonuje typowe operacje gospodarcze dotyczące wyżej wymienionych grup kosztów i przychodów	- na rozbudowanym przykładzie ewidencjonuje operacje gospodarcze dotyczące wymienionych grup kosztów i przychodów jednostki	-na złożonym przykładzie (zadaniu z treścią) ewidencjonuje operacje gospodarcze dotyczące wymienionych grup kosztów i przychodów jednostki -uzasadnia ważność ewidencji księgowej poszczególnych grup kosztów i	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z

						przychodów jednostki	rachunkowością
19	Wynik finansowy, ustalanie i podział	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-wie co to jest wynik finansowy, jakie sa zasady ustalania wyniku -wie co to jest podatek dochodowy -zna schemat ustalania podatku dochodowego -wie co to jest CIT 8 -umie na prostym przykładzie obliczyć kwotę podatku dochodowego i zaksięgować go - rozróżnia dodatnie i ujemne elementy wyniku finansowego -posługując się schematem umie obliczyć wynik finansowy metoda statystyczna i księgową na prostym przykładzie -wie co to jest rachunek zysków i strat, jak się go ustala w wariancie porównawczym i kalkulacyjnym - posługując się schematem umie sporządzić rachunek zysków i strat na prostym przykładzie -umie dokonać podziału wyniku finansowego i zaksięgować wynik finansowy	-umie obliczyć na typowym przykładzie podatek dochodowy, sporządzić CIT8 i zaksięgować podatek -umie obliczyć wynik finansowy metoda statystyczna i księgową na typowym przykładzie oraz rachunek zysków i strat -ewidencjonuje typowe operacje gospodarcze dotyczące podziału wyniku finansowego	- na rozbudowanym przykładzie oblicza podatek dochodowy, sporządza CIT8 i księguje podatek - umie obliczyć wynik finansowy metoda statystyczna i księgową oraz rachunek zysków i strat w przedsiębiorstwie produkcyjnym, handlowym i usługowym	-umie wskazać różnice między metodami ustalania wyniku finansowego w różnych przedsiębiorstwach -na złożonym przykładzie umie rozliczyć firmę z tytułu podatku dochodowego, sporządzić rachunek zysków i strat oraz ustalić wynik finansowy	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z rachunkowością
20	Sprawozdawczo i analiza	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-wie co to jest sprawozdawczość -wymienia podstawowe rodzaje sprawozdań finansowych -definiuje pojęcie bilansu, rachunku zysków i strat -opisuje sposób analizy bilansu -na prostym przykładzie sporządza bilans, rachunek zysków i strat -potrafi obliczyć wskaźniki struktury -wymienia wskaźniki analizy wskaźnikowej -potrafi na przykładzie podanych wzorów i prostych danych obliczyć i zinterpretować wskaźniki analizy	-umie opisać cel i zakres sporządzania sprawozdania z działalności jednostki, sprawozdania z przepływu środków pieniężnych -określa na czym polega analiza pionowa i pozioma bilansu -oblicza i interpretuje podstawowe wskaźniki firmy -sporządza bilans i rachunek zysków i strat	-przedstawia istotę, cel, zakres sporządzania bilansu -charakteryzuje rachunek zysków i strat, sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych, sprawozdanie z działalności jednostki, informacje dodatkową -opisuje tryb badania i ogłaszania	- na rozbudowanym przykładzie potrafi dokonać analizy poziomej i pionowej, wskaźnikowej, sporządzić podstawowe sprawozdania finansowe, -charakteryzuje skonsolidowane sprawozdanie finansowe	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania rachunkowości , samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z rachunkowością

					sprawozdań finansowych -ustala na rozbudowanym przykładzie wskaźniki analizy wskaźnikowej i je interpretuje		
--	--	--	--	--	--	--	--

Załącznik do Przedmiotowego Systemu Oceniania z Ekonomiki

Lp	Działy tematyczne	Liczba godzin
1	Normy regulujące współzycie międzyludzkie	6
2	Wizerunek pracownika	6
3	Stosunki interpersonalne	8
4	Samoocena	4
5	Działalność produkcyjna, handlowa i usługowa jednostki organizacyjnej. Gospodarowanie zasobami majątkowymi	48
6	Zarządzanie jednostką organizacyjną	16
7	Planowanie i organizowanie działalności jednostki organizacyjnej	16
8	Gospodarowanie zasobami pracy w jednostce organizacyjnej	68
9	Ubezpieczenia	22
10	Gospodarowanie finansami jednostki organizacyjnej	50
11	Rola i znaczenie kontroli procesu gospodarczego	8
12	Organizacja działań marketingowych w jednostce organizacyjnej	14
13	Gospodarowanie produktem	20
14	Strategia ceny w jednostce organizacyjnej	28
15	Promocja produktu	38
16	Dystrybucja produktu	32
	Razem	384

Kryteria wymagań na poszczególne oceny:

✓ Wymagania konieczne	dopuszczający	K
✓ Wymagania podstawowe	dostateczny	K+P
✓ Wymagania rozszerzające	dobry	K+P+R
✓ Wymagania dopełniające	bardzo dobry	K+P+R+D
✓ Wymagania wykraczające	celujący	K+P+R+D+W

Lp	Dział tematyczny	Wymagania na ocenę					
		Niedostateczny Uczeń:	Dopuszczający Uczeń:	Dostateczny Uczeń:	Dobry Uczeń:	Bardzo dobry Uczeń:	Celujący Uczeń:
			K	K+P	K+P+R	K+P+R+D	K+P+R+D+W
1	Normy regulujące współzycie międzyludzkie	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-zna pojęcie norma, norma prawna, moralna, etyka -umie podać przykłady norm prawnej i moralnej -zna ogólne zasady zachowania się, zasady zachowania się na płaszczyźnie zawodowej (umie wymienić podstawowe zasady podczas witania się, przedstawiania, tytułowania, zajmowania miejsc w samochodzie i w pomieszczeniach, w czasie prowadzenia rozmów w restauracji, przy stole, w czasie podróży służbowej, w czasie uroczystości służbowych) -zna pojęcie zachowanie nieetyczne, godność, mobbing, kultura pracy, zwyczaje -umie wymienić podstawowe zwroty grzecznościowe -wie jakie zwyczaje panują w kraju i za granicą	-rozdziela pojęcia norma moralna i prawna, etyka i etyka zawodowa -objaśnia ogólne zasady zachowania się i zasady zachowania się na płaszczyźnie zawodowej -zna pojęcie godność w sensie prawnym -objaśnia zwroty grzecznościowe i zwyczaje panujące w kraju i za granicą	-określa cechy wspólne i różnice w zasadach zachowania się w życiu prywatnym i zawodowym -charakteryzuje szczegółowo zasady zachowania się, zwyczaje panujące w kraju i za granicą -wyjaśnia motywy zachowań nieetycznych -popiera licznymi przykładami zachowania etyczne i nieetyczne, zwyczaje w kraju i za granicą	-umie na konkretnych przykładach wybranych zawodów scharakteryzować zasady zachowania się, zasady etyki i nieetyczne -umie ilustrować przykładami aktualnie występującymi w życiu zwyczaje krajowe i zagraniczne -umie samodzielnie określić zasadność stosowania pojęć takich jak: godność, etyka, mobbing	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomiki
2	Wizerunek pracownika	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-zna pojęcie elegancja, moda, higiena osobista -potrafi wskazać różnice między elegancją a modą -potrafi wymienić elementy higieny osobistej, elementy wpływające na wizerunek pracownika -potrafi wymienić zasady doboru ubioru dla kobiet i dla mężczyzn w miejscu pracy biurowej -potrafi wymienić elementy wpływające na wygląd zewnętrzny pracownika -potrafi wyjaśnić podstawowa role wyglądu zewnętrznego	-na przykładach potrafi omówić zasadnicze różnice pomiędzy elegancją a modą -omawia elementy higieny osobistej -wyjaśnia rolę higieny osobistej pracownika w kształtowaniu swojego wizerunku -objaśnia zasady ubioru pan i panów w pracy -objaśnia elementy wpływające na atrakcyjny wygląd zewnętrzny pracownika i elementy,	-potrafi ocenić na konkretnych przykładach elegancje i mode, elementy wyglądu pracownika i proponuje ewentualne zmiany -potrafi obliczyć i interpretować wskaźnik masy ciała -potrafi na konkretnym przykładzie ocenić ubiór pracownika i	-potrafi identyfikować aktualne tendencje w zakresie wyglądu zewnętrznego, ubioru, higieny osobistej, elegancji i mody	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z

			pracownika w kontaktach z ludźmi	które czynią ten wygląd nieatrakcyjnym -objaśnia podstawowe zasady korzystania z kosmetyków	zapropozować ewentualne zmiany		przedmiotem ekonomika
3	Stosunki interpersonalne	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-zna pojecie kultury osobistej, kultury zawodu, pracy -umie wymienić podstawowe zasady przeprowadzania rozmowy zawodowej, zasady dobrej prezentacji służbowej, zasady organizowania spotkań, przyjęć służbowych -potrafi podać przykłady stosowania savoir vivru w kontaktach z ludźmi -zna pojecie komunikacji werbalnej i niewerbalnej -wie jakie są style słuchania i odpowiadania, jakie sa błędy komunikacyjne w procesie porozumiewania -wie co to jest autoprezentacja, umiejętności interpersonalne, asertywność, zachowania asertywne -umie wymienić taktyki autoprezentacji -umie wymienić warianty asertywnych praw człowieka -wie poprzez jakie cechy wyraża się zachowanie asertywne -wie co to jest stres, umie wymienić fazy stresu, czynniki wywołujące stres, rodzaje stresu, czynniki minimalizujące stres -wie co to sa negocjacje, umie wymienić strony negocjacji, przedmiot negocjacji, fazy i zasady przeprowadzania negocjacji -wie co to jest konflikt, umie wymienić rodzaje konfliktu, rodzaje podejść do konfliktu, stadia tworzenia konfliktu, metody rozwiązywania	-omawia zasady przeprowadzania rozmowy zawodowej, zasady dobrej prezentacji służbowej, zasady organizowania spotkań, przyjęć służbowych -omawia rodzaje komunikacji werbalnej i niewerbalnej -umie pokazać rodzaje postaw w komunikacji niewerbalnej -potrafi podać przykłady błędów komunikacyjnych -omawia style słuchania i odpowiadania ,taktyki autoprezentacji, zagadnienie umiejętności interpersonalnych, zachowania asertywne i nieasertywne -potrafi pokazać pozycje człowieka asertywnego, biernego i agresywnego -omawia fazy stresu rodzaje stresu, czynniki minimalizujące stres i wywołujące stres -omawia fazy negocjacji, rodzaje konfliktu, rodzaje podejść do konfliktu, stadia tworzenia konfliktu, metody rozwiązywania konfliktu, metody kierowania konfliktem -omawia elementy etyki zawodowej	-potrafi na przykładach określić cechy wspólne i różnice w zasadach zachowania się w życiu prywatnym i zawodowym -określa w jaki sposób stres wpływa na wyniki pracy zawodowej	-potrafi na konkretnym przykładzie zawodu wskazać najważniejsze zasady zachowania i je uzasadnić, omówić ważność stosowania się do etyki wykonywanego zawodu	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika

			<p>konfliktu, metody kierowania konfliktem</p> <p>-zna pojecie etyka, etyka zawodu</p> <p>-umie wymienić elementy etyki zawodowej, przykłady zachowań etycznych i nieetycznych</p>				
4	Samooceana	<p>-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą</p>	<p>-wie co to jest osobowość, temperament</p> <p>-umie wymienić typy temperamentu</p> <p>-wie co to jest Analiza SWOT, jakie są etapy analizy</p> <p>-wie co to jest przystosowanie zawodowe, wie z czym się wiąże</p> <p>-umie wymienić cechy, którymi powinien być obdarzony dobry pracownik</p> <p>-umie wymienić 4 formy przystosowania zawodowego</p>	<p>-umie omówić cechy osobowości przydatnej w każdej pracy</p> <p>-umie omówić poszczególne typy temperamentu</p> <p>-umie sporządzić Protą Analizę SWOT cech osobowości</p> <p>-omawia cechy dobrego pracownika pod kątem oczekiwania pracodawcy</p>	<p>-potrafi na przykładzie poszczególnych typów temperamentu dobrać określony zawód</p> <p>-umie sporządzić Analizę SWOT cech osobowości do celów zawodowych, umie omówić szczegółowo etapy analizy zawodowej</p> <p>-na przykładzie omawia cechy dobrego pracownika biorąc pod uwagę oczekiwania pracodawcy</p> <p>-omawia pojęcia sprawność fizyczna i satysfakcja zawodowa</p>	<p>-umie określić cechy osobowości dobrego ekonomisty</p> <p>-umie sporządzić Analizę SWOT w trzech etapach</p> <p>-na przykładzie konkretnego zawodu potrafi omówić oczekiwania pracodawcy wobec pracownika, satysfakcje zawodowa, sprawność fizyczną i psychiczną</p>	<p>-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika</p>
5	Działalność produkcyjna, handlowa i usługowa jednostki organizacyjnej. Gospodarowanie zasobami majątkowymi	<p>-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą</p>	<p>-zna pojęcia ekonomika, przedsiębiorstwo, działalność gospodarcza, przedsiębiorca, umie sklasyfikować punkty sprzedaży detalicznej, dokonać podziału pracowników zatrudnionych w sklepie, wyjaśnić pojęcia : zamawianie, przyjmowanie i przechowywanie towarów, wymienić czynności związane z przygotowaniem towarów do sprzedaży w sklepie, wyjaśnić pojęcie inkasa, wymienić rodzaje inkasa,</p>	<p>-wymienia, kto może być przedsiębiorcą, wymienia elementy procesu gospodarczego w działalności produkcyjnej, handlowej i usługowej, charakteryzuje elementy mikro i makrootoczenia,</p> <p>-potrafi wymienić i opisać elementy decydujące o wyglądzie zewnętrznym sklepu, wymienić i opisać z czego składa się wyposażenie lokalu</p>	<p>- umie rozplanować salę sprzedażową ze względu na formę sprzedaży, wymienić i scharakteryzować rodzaje asortymentu, przedstawić zasady przechowywania i rozmieszczania towarów w sklepie, wymienić i</p>	<p>-potrafi wymienić i opisać rodzaje odpowiedzialności pracowniczej, ustalić za pomocą różnych metod zapotrzebowanie na towary na rynku, omówić dokumenty związane z zaopatrzeniem sklepu i odbiorem towarów i</p>	<p>-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w</p>

			<p>wyjaśnić pojęcie inwentaryzacji, dokonać podziału inwentaryzacji, wyjaśnić pojęcie giełda, wymienić modele giełd, wyjaśnić pojęcie przetarg, wyjaśnić pojęcie targi, wystawy, wymienić rodzaje magazynów, wymienić elementy wyposażenia magazynu, wymienia rodzaje opakowań, wyjaśnić pojęcie sieć handlowa, wyjaśnić pojęcie handel zagraniczny, wymienić fazy transakcji importowej i eksportowej, wymienia podstawowe elementy kontraktu, wyjaśnić pojęcia : arbitraż, orzeczenie sądowe, spory, ugoda, wymienić rodzaje ceł, wyjaśnić pojęcie papier wartościowy, dokonać podziału papierów wartościowych, wyjaśnić pojęcia: ceduła giełdowa, wskaźniki giełdowe, indeksy , wyjaśnić pojecie zasoby majątkowe, wymienić składniki aktywów trwałych i obrotowych, kapitałów własnych i obcych, zdefiniować pojecie kredyt, kredytobiorca i kredytodawca, wyjaśnić pojecie oprocentowania</p>	<p>sklepowego, wymienić i opisać czynniki wpływające na popyt, wyjaśnić pojęcie: odbiór ilościowy i jakościowy towaru, wymienić i omówić formy sprzedaży, wymienić dokumentację związaną ze sprzedażą towarów, wymienić i opisać rodzaje zapasów, omówić modele giełd, wyjaśnić pojęcia: aukcja towarowa, wadium, kaucja, licytacja, makler, wymienić i scharakteryzować rodzaje przetargów, scharakteryzować rodzaje magazynów, opisać elementy wyposażenia magazynu, wyjaśnić funkcje opakowań, wyjaśnić pojęcia: import, eksport, reeksport, obrót uszlachetniający, tranzyt, omówić fazy transakcji importowej i eksportowej, scharakteryzować kontrakty i je sklasyfikować, omówić rodzaje ceł, wymienić i omówić dokumenty związane z obrotem pieniężnym, wyjaśnić pojęcia związane z akcjami, wyjaśnić pojęcia związane z obligacjami, wyjaśnić pojęcia związane z wekslem, wyjaśnić pojęcia związane z czekiem, dokonać podziału rynku, scharakteryzować składniki aktywów i pasywów, obliczyć prosty</p>	<p>omówić rodzaje usług handlowych, obliczyć średnie arytmetyczne, wyjaśnić pojęcia: prowizja, dealer, statut, regulamin, sesja giełdowa, kontrakt, kursy giełdowe, notowania giełdowe, ceduła giełdowa, bessa, hossa, ustalić powierzchnię magazynową, składową, normę składowania, stopień wykorzystania magazynu, przelotowość magazynu, i jego przepustowość, potrafi wyjaśnić pojęcia i wymienić rodzaje kontroli stanu zapasów towarowych, wymienić i opisać rodzaje umów zawieranych w handlu zagranicznym, wymienić i omówić rodzaje cen stosowanych przy zawieraniu transakcji zagranicznych, wymienić i scharakteryzować zwyczaje handlowe, wyjaśnić pojęcia: Warszawska</p>	<p>opakowań, obliczyć wskaźniki rotacji, wymienić i omówić czynniki decydujące o wielkości i szybkości rotacji zapasów towarowych, omówić jak zapewnić w pomieszczeniach magazynów bezpieczne i higieniczne warunki pracy oraz ochronę przeciwpożarową, wymienić czynniki z których wynika handel zagraniczny, przeliczyć jednostki miary angielskie i amerykańskie, wymienić i omówić dokumenty stosowane w handlu zagranicznym, dokonać obliczeń związanych z papierami wartościowymi, wyjaśnić na podstawie czego kształtuje się kurs, obliczyć wskaźniki struktury aktywów i pasywów i je uzasadnić, omówić składniki pasywów w różnych podmiotach</p>	<p>olimpiadach zmażanych z przedmiotem ekonomika</p>
--	--	--	--	---	--	--	--

				przykład amortyzacji i odsetki od kredytu,	Giełda Papierów Wartościowych, Komisja Papierów Wartościowych i Giełd, wymienić zadania Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, omówić działalność inwestycyjną przedsiębiorstwa	gospodarczych, porządzić umowę kredytową, obliczyć odsetki od kredytu, omówić zagadnienie pozyskiwania funduszy unijnych	
6	Zarządzanie jednostką organizacyjną	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-zna pojęcie zarządzanie, planowanie, organizowanie, przewodzenie, kontrolowanie, umie wskazać obszary zarządzania, zna pojęcie koncepcji zarządzania, umie wymienić koncepcje zarządzania, zna pojęcie techniki zarządzania, umie je wymienić, umie wymienić systemy zarządzania, wie kto to jest menadżer, jakie są jego zadania, zna pojęcie kontroli w procesie zarządzania, zna pojęcie kultury organizacyjnej przedsiębiorstw, wie co to jest model Edgara Scheina	-wskazuje różnice między zarządzaniem, planowaniem, organizowaniem, przewodzeniem, kontrolowaniem, definiuje obszary zarządzania, omawia koncepcje zarządzania, umie wskazać 3 podstawowe role menadżera w firmie, omawia etapy kontroli w procesie zarządzania, umie wskazać 3 poziomy kultury organizacyjnej w modelu Edgara Scheina	-omawia zestaw działań czyli zarządzanie, planowanie, organizowanie, przewodzenie, kontrolowanie, omawia obszary zarządzania, wskazuje różnice między koncepcjami zarządzania i technikami zarządzania, omawia systemy zarządzania, rolę menadżera z podziałem na kategorie, omawia 3 poziomy kultury organizacyjnej w modelu Edgara Scheina	-omawia modele zarządzania zasobami ludzkimi, wskazuje różnice między rachunkowca finansowa a zarządcą w obszarze zarządzania finansami, omawia schemat procesu zarządzania marketingiem, na przykładzie umie określić techniki i koncepcje zarządzania, opisuje umiejętności menadżera w realizacji swoich zadań, opisuje metodę ABC, wskazuje i omawia dodatkowe czynniki kształtujące kulturę organizacyjną	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkową wiedzę znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach z przedmiotu ekonomika
7	Planowanie i organizowanie działalności jednostki organizacyjnej	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę	- wie co to jest istota planowania, wymienia i definiuje zasady planowania, wymienia i definiuje metody	- wymienia rodzaje planowania, wyjaśnia pojęcie planowania operatywnego, planowanie	- umie wykazać potrzebę planowania w przedsiębiorstwie, stosuje w sytuacjach	-umie podać przykłady wykorzystania zasad planowania	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada

		dopuszczającą	planowania, wie co zawiera plan gospodarczy, definiuje pojęcie plan inwestycyjny, wie jaka jest istota i rola organizacji procesów pracy, zna podstawowy podział pracy, definiuje pojęcie prakseologia, definiuje pojęcie działanie zorganizowane, definiuje pojęcia związane z organizacją indywidualnego stanowiska pracy, zna pojęcia związane z tematem funkcjonowanie grup, wie co to jest struktura organizacyjna, zna rodzaje struktur, funkcje	taktyczne i strategiczne, wymienia elementy typowego układu planu, wyjaśnia pojęcie planowanie gospodarcze, zdolność produkcyjna, zmienność pracy, czas pracy i wydajność maszyn, zna istotę planowania finansowego, definiuje pojęcie biznesplan i zna jego elementy, wymienia co składa się na planowane przychody działalności gospodarczej koszty ich uzyskania, wymienia zasady stosowane w procesie organizacji pracy, zna zasady sprawnego działania, zna techniki badania metod pracy, definiuje pojęcia usprawnienia organizacyjne, innowacja organizacyjna, zna podstawowe techniki organizatorskie, wyjaśnia do czego służy zastosowanie w szkole zasad organizacji pracy, charakteryzuje struktury organizacyjne	typowych plan gospodarczy, dokonuje obliczeń związanych z ww. pojęciami, dokonuje obliczeń związanych z planem inwestycyjnym, dokonuje obliczeń związanych z pojęciem planowanie finansowe, wymienia jakie elementy należy uwzględnić w planowaniu finansowym, wyjaśnia dlaczego należy planować przepływ środków pieniężnych, wyjaśnia zasady stosowane w procesie organizacji pracy, wyjaśnia i stosuje techniki badania metod pracy, wymienia i wyjaśnia etapy cyklu działania zorganizowanego, dokonuje obliczeń związanych z podstawowymi technikami organizatorskimi, wyjaśnia etapy analizy wartości, wymienia i wyjaśnia pojęcia wiążące się z porządkiem działania, omawia schematy organizacyjne przedsiębiorstwa	na podstawie przykładowego przedsiębiorstw, wykorzystuje metody planowania w sytuacjach nietypowych, umie dokonać organizacji planowania na podstawie określonego przykładu, potrafi sporządzić biznesplan, wyjaśnia co wpływa na wielkość planowanych kosztów, wyjaśnia jakie podobieństwa i różnice występują pomiędzy zasadami organizacji pracy i cechami sprawnego działania,	dotatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika
8	Gospodarowanie zasobami pracy w jednostce organizacyjnej	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę	-zna pojęcie polityka personalna, związek zawodowy, umie wymienić podstawowe zasady prawa pracy, zakres	-omawia zakres działania komórek organizacyjnych zajmujących się polityka kadrową, omawia dwa	-omawia funkcje płac i czynniki wpływające na wysokość płac,	-umie sporządzić plan swojej kariery zawodowej, dokumentacje	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada

		dopuszczającą	<p>obowiązków polityki kadrowej, wie na czym polega planowanie zatrudnienia, umie wymienić podstawowe dokumenty pracownika starającego się o pracę, wie jakie zasady obowiązują w czasie rozmowy kwalifikacyjnej, zna pojecie rekrutacja, selekcja, zna rodzaje rekrutacji, proces selekcji, wie co to znaczy nawiązanie stosunku pracy, na jakiej podstawie można go nawiązać, potrafi wymienić etapy kariery zawodowej, wie co to jest ocenianie i motywowanie, wymienia materialne i niematerialne czynniki motywacyjne, wyjaśnia pojęcie ergonomia i jej rodzaje, wie na czym polega rozwiązanie umowy o pracę, wie co to są style kierowania, umie wymienić etapy procesu podejmowania decyzji, wie co to są kompetencje interpersonalne kierownika, umie wymienić czego one dotyczą, wie co to jest konflikt, umie wymienić fazy konfliktu, metody radzenia sobie z konfliktem, wie co to są negocjacje, umie wymienić fazy negocjacji, wie co to jest struktura zatrudnienia, fluktuacja kadr, wydajno pracy, pracochłonność produkcji, płaca, umie wymienić czynniki wpływające na pracę, wie co to jest system płac, wymienia jego elementy, wymienia formy i stawki płac, wie co to jest wynagrodzenia ze trunku pracy i umie wymienić jego składniki, wie co to jest wynagrodzenie w godz. nadliczbowych, za czas nieprzepracowany, umie</p>	<p>sposoby obliczania planowania zatrudnienia, omawia zasady sporządzania dokumentów w fazie poszukiwania pracy, omawia rodzaje rekrutacji i etapy selekcji, etapy nawiązywani stosunku pracy, etapy kariery zawodowej, omawia czynniki materialne i niematerialne motywowania, formy rozwiązywania umów o pracę, typy zachowań kierowniczych, fazy procesu podejmowania decyzji, umiejętności interpersonalne kierownika, omawia fazy negocjacji, umie obliczyć na prostym przykładzie przeciętny tan zatrudnienia i wskaźnik fluktuacji, wydajności pracy i pracochłonność, charakteryzuje dokumenty tj. Lp, karty pracy, karty wynagrodzeń</p>	<p>oblicza płace stosując współczynnik kwalifikacyjny, wskazuje różnice pomiędzy Lp karta pracy i kartą wynagrodzeń, omawia czynniki obniżające i podwyższające wydajność pracy, omawia po kolei proces adaptacji zawodowej, umie sporządzić Analizę SWOT w czasie planowania swojej kariery zawodowej, omawia czynniki demotywujące w procesie pracy, wymienia rodzaje decyzji i je omawia w procesie podejmowania decyzji, charakteryzuje dyskusje i burze mózgów w procesie negocjacji, na rozbudowanym przykładzie umie obliczyć przeciętny stan zatrudnienia i wskaźnik fluktuacji, wydajności pracy i pracochłonność, omawia składniki wynagrodzenia stałego, za godziny nadliczbowe, za czas nieprzepracowany,</p>	<p>pracownika poszukującego pracy, świadectwo pracy, podaje Ady i zalety decyzji podejmowanych przez grupę, omawia narzędzia i techniki pomagające w procesie podejmowania decyzji, na podstawie zadania z treścią umie obliczyć przeciętny stan zatrudnienia i wskaźnik fluktuacji, wydajności pracy i pracochłonność, płace, planowane wynagrodzenie, umie sporządzić Lp</p>	<p>dotatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika</p>
--	--	---------------	---	---	---	--	---

			wymienić inne świadczenia na rzecz pracowników, wie co to jest planowanie wynagrodzenia i lista płac		inne świadczenia na rzecz pracowników		
9	Ubezpieczenia	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-zna pojęcie ubezpieczeń, rodzaje ubezpieczeń, wie co to sa ubezpieczenia społeczne, jak się dzielą, wie co to jest ZUS, nowy system emerytalny, potrafi wymienić filary nowego systemu emerytalnego, wie co to jest OFE, umie wymienić podstawowe deklaracje do ZUS, wie co to jest ubezpieczenie zdrowotne, NFZ, Zakład Opieki Zdrowotnej, EKUZ, ubezpieczenia majątkowe i osobowe, ubezpieczenia w ruchu zagranicznym	-potrafi podać klasyfikacje ubezpieczeń, omawia grupy ubezpieczeń społecznych, stosując schemat potrafi obliczyć składki ubez. społecznych, omawia III filary systemu emerytalnego, umie określić jak wybrać OFE, umie opisać podstawowe deklaracje do ZUS, umie obliczyć składkę zdrowotną, umie określić co zapewnia bezp.. majątkowe, osobowe, co jest przedmiotem takich ubezpieczeń, umie wymienić rodzaje ubezpieczeń w ruchu zagranicznym	-potrafi podać stopy % bezp.. społecznych, zasady finansowania składek na bezp.. społeczne, obliczyć składki bezp.. społecznych na typowym przykładzie, wymienia zadania ZUS-u, wszystkie deklaracje ZUS, określa zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w krajach Unii, określa co to sa ubez. bezpośrednie i pośrednie, omawia rodzaje ubez. w ruchu zagranicznym	-potrafi wskazać akty prawne regulujące i tworzące system emerytalny, uzasadnia istotę funkcjonowania nowego systemu emerytalnego, umie wskazać i uzasadnić najlepszy na rynku OFE, określić kiedy przedsiębiorstwo powinno złożyć deklaracje ZUS i jakie, określa do czego uprawnia EKUZ, umie określić wzór polisy ubez. I zasady postępowania w przypadku wypadku ubezpieczonego	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomiki
10	Gospodarowanie finansami jednostki	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-zna pojęcie gospodarka finansowa, system budżetowy, bankowy, ubezpieczeń, koszty, nakłady, strata, wydatek, umie wymienić rodzaje kosztów działalności, umie wskazać 3 układy kosztów, zna pojęcie kalkulacja kosztów i jej rodzaje, metody, zna pojęcie przychody, potrafi wymienić grupy przychodów, zna pojęcie cena, rodzaje cen, marża, podatek, umie wymienić rodzaje podatków, stawki podatkowe, wie co to jest wynik finansowy,	-podaje główne zadania systemu budżetowego, bankowego, ubezpieczeń, wskazuje różnice pomiędzy kosztami a nakładami, umie podać przykłady grup kosztów działalności, przykłady kosztów w 3 układach, omawia rodzaje i metody kalkulacji, na prostym przykładzie oblicza kalkulację, umie podać przykłady przychodów wg grup, omawia rodzaje	-omawia system budżetowy, bankowy, ubezpieczeń, zagadnienia finansów gospodarstwa domowego, grupy kosztów i przychodów działalności, 3 układy kosztów, na rozbudowanym przykładzie oblicza kalkulację, oblicza	-określa główne powiązania między ogniwami systemu finansowego, różnice pomiędzy 3 układami kosztów, umie obliczyć struktury kosztów i koszt wytworzenia produktu, na podstawie zadania z treścią oblicza ceny i marże przedsiębiorstwa, omawia sposób	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach

			<p>jak się go ustala, zysk brutto, netto, zna pojęcie, zadania i rodzaje analizy ekonomicznej</p>	<p>cen, marż, umie obliczyć prosty przykład ceny i marży, krótko charakteryzuje rodzaje podatków, oblicza wskaźnik rentowności, dokonuje podziału wyniku finansowego zna etapy prac analitycznych, omawia metody analizy, wie jakie wskaźniki są wykorzystywane w analizie</p>	<p>ceny i marże poznanymi metodami, omawia rodzaje podatków, oblicza podatek VAT i dochodowy, omawia podstawowe dokumenty przy podatkach, omawia podział wyniku finansowego, oblicza wskaźniki analizy i je interpretuje</p>	<p>rozliczania się z tytułu podatku z różnymi instytucjami, ustala próg rentowności i dokonuje analizy kosztów przedsiębiorstwa</p>	<p>zmazanych z przedmiotem ekonomika</p>
11	<p>Rola i znaczenie kontroli procesu gospodarczego</p>	<p>-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą</p>	<p>-zna pojęcie kontrola, rodzaje, zadania kontroli, wymienia instytucje kontroli zewnętrznej, wymienia elementy procesu kontrolnego, metody i sposoby kontroli</p>	<p>-omawia fazy kontroli i jej funkcje, podaje podstawowe zadania instytucji kontroli zewnętrznej, krótko charakteryzuje metody i sposoby kontroli, wymienia cechy skutecznej kontroli i skutki procesu kontroli</p>	<p>-omawia instytucje kontroli zewnętrznej, kontrole działalności gospodarczej, wskazuje i uzasadnia która forma kontroli jest najważniejsza</p>	<p>-omawia postępowanie pokontrolne z jego pełną dokumentacją, wskazuje która kontrola zewnętrzna spełnia najważniejsze funkcje dla przedsiębiorstwa, pracownika i konsumenta</p>	<p>-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkową wiedzę znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach z przedmiotem ekonomika</p>
12	<p>Organizacja działań marketingowych w jednostce organizacyjnej</p>	<p>-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą</p>	<p>-zna pojęcie rynek, popyt, podaż, definiuje pojęcie prawo popytu i podaży, konkurencja, wskazuje sposoby zaspokajania potrzeb, wymienia elementy otoczenia bezpośredniego i pośredniego, zna pojęcie marketing, wskazuje cechy poszczególnych orientacji działalności przedsiębiorstwa, wymienia stosowane orientacje działań rynkowych, wylicza narzędzia marketingu, określa role pracowników w działalności</p>	<p>-objaśnia prawa popytu i podaży na podstawie typowych sytuacji, rozróżnia elementy otoczenia przedsiębiorstwa, porównuje różne definicje marketingu, rozróżnia stosowane przez przedsiębiorstwo orientacje działań rynkowych, wskazuje przesłanki dokonywania</p>	<p>-określa konsekwencje na rynku sprzedaży i nabywcy dla kupującego, omawia formy konkurencji cenowej i niecenowej, wskazuje błędy w rozumieniu marketingu, porównuje</p>	<p>-charakteryzuje relacje przedsiębiorstwa z podmiotami tworzącymi otoczenie bezpośrednie i pośrednie, omawia sposoby zachowania się przedsiębiorstw na rynku, identyfikuje na podstawie opisu</p>	<p>-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkową wiedzę znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania,</p>

			<p>przedsiębiorstw rynkowych, podaje przykłady etycznych i nieetycznych zachowań przedsiębiorstw, definiuje pojęcie segment rynku, wylicza warianty strategii przedsiębiorstw w zakresie segmentacji, definiuje pojęcie marketing-mix, motyw, wylicza grupy motywów mających wpływ na zakup produktów, odróżnia czynniki kulturowe od socjologicznych, definiuje pojęcie informacja, badanie marketingowe, określa cel badań marketingowych, wie co to są źródła pierwotne i wtórne w badaniach, wymienia rodzaje badań marketingowych, określa zakres badań, częstotliwość przeprowadzania badań, wylicza etapy badań, wymienia metody doboru jednostek do badań, wymienia metody i techniki badań marketingowych, wymienia rodzaje skali stosowanych w badaniach, wie co to jest redukcja i przetwarzanie informacji, umie zaprezentować wyniki badań marketingowych w prosty sposób tabelaryczny</p>	<p>segmentacji rynku, uzasadnia celowo segmentacji, rozróżnia motywy emocjonalne od racjonalnych podczas dokonywania zakupów, klasyfikuje informacje wg miejsca powstania, charakteryzuje rodzaje badań marketingowych, odróżnia losowe metody doboru jednostek do badań od metod nielosowych, omawiam metody i techniki badań, omawia skale stosowane w badaniach, wylicza czynności stosowane podczas redukcji i przetwarzaniu danych, oblicza wskaźnik struktury, średnią arytmetyczną, prezentuje wyniki badań w sposób graficzny, omawia rodzaje przyczyn wpływających na prognozy rynkowe</p>	<p>orientacje ze sobą, omawia narzędzia marketingu, podaje przykłady kryteriów segmentacji rynku, dokonuje analizy segmentu, ze względu na różne kryteria, rozróżnia sposoby podejmowania decyzji o zakupie przez nabywców indywidualnych i zbiorowych, odróżnia informacje zewnętrznej od wewnętrznej, omawia czynniki mające wpływ na skuteczność badań marketingowych, omawia pierwotne i wtórne źródła informacji, dokonuje klasyfikowania badań wg różnych kryteriów, omawia czynności realizowane w ramach poszczególnych badań, porównuje metody badań marketingowych, dokonuje wyboru skali do badania, rozróżnia techniki analizy danych</p>	<p>firmy działające wg określonych orientacji działalności, określa konsekwencje nieprzestrzegania prawa przy stosowaniu narzędzi marketingu, omawia wpływ czynników kulturowych i socjologicznych na podjęcie decyzji o zakupie, porównuje zakres badań rynku i zakres badań marketingowych, określa zastosowanie metody doboru jednostek do badań na podstawie opisu badań marketingowych, sporządza kwestionariusz badań marketingowych, oblicza przyrosty względne i bezwzględne, prezentuje wyniki badań w formie opisowej, korzysta z prognoz publikowanych w rocznikach statystycznych</p>	<p>bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika</p>
13	Gospodarowanie produktem	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę	-definiuje pojęcie produkt, wymienia funkcje produktu, wymienia rodzaje produktów na podstawie różnych kryteriów,	-wskazuje różnice w rozumieniu produktu przez producenta i konsumenta,	-wyjaśnia rolę produktu w procesie zaspakajania	- klasyfikuje opisany produkt wg różnych kryteriów,	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada

		dopuszczającą	wymienia elementy wyposażenia produktu, definiuje pojęcie jakość, marka, gwarancja, wymienia funkcje i cechy opakowań, wskazuje usługi posprzedażowe oferowane przy zakupie, definiuje pojęcie cykl życia produktu, wymienia fazy cyklu życia produktu, rozróżnia pojęcia asortyment produkcyjny i handlowy, wymienia strategie produktu, definiuje pojęcie nowy produkt, wylicza etapy wprowadzania nowego produktu na rynek, wie co to jest normalizacja, na czym polega ocena i kontrola jakości produktu, wie co to jest norma, z czego jest zbudowana, wie co to jest znak towarowy, wie jakie znaki występują na opakowaniach produktu, wie co to sa odpady opakowaniowe, magazyn, wymienia czynniki obniżające jakość produktów w czasie ich przechowywania i zmiany zachodzące w przechowywanych produktach.	charakteryzuje funkcje produktu, rodzaje produktu na podstawie różnych kryteriów, wskazuje produkty substytuty i produkty komplementarne, omawia funkcje i cechy opakowań, omawia elementy wyposażenia produktu, omawia usługi posprzedażowe, omawia fazy cyklu życia produktu, rozróżnia podstawowe strategie produktu, określa szerokość, głębokość, długość i spójność asortymentu, omawia etapy wprowadzania nowego produktu na rynek, budowę norm, znaku towarowego, klasyfikuje normy, omawia grupy znaków na opakowaniach, omawia rodzaje magazynów, omawia czynniki obniżające jakość produktów w czasie ich przechowywania i zmiany zachodzące w przechowywanych produktach.	potrzeb nabywcy, rozróżnia funkcje produktu, klasyfikuje produkty wg różnych kryteriów, wyjaśnia wpływ wyposażenia produktu na podjęcie decyzji o zakupie przez konsumenta, określa wpływ opakowania na decyzje o zakupie, wskazuje informacje które powinny być umieszczone na produkcie, opisuje działania podejmowane w poszczególnych etapach wprowadzania nowego produktu na rynek, na podstawie przykładu klasyfikuje normy, omawia na przykładzie czynniki obniżające jakość produktów w czasie ich przechowywania i zmiany zachodzące w przechowywanych produktach.	porównuje i omawia wyposażenie różnych produktów, rysuje cykl życia produktu na podstawie informacji o jego sprzedaży, opisuje działania marketingowe podejmowane w różnych fazach cyklu życia produktu na rynku, na podstawie konkretnego przykładu identyfikuje rodziny, klasy i linie produktów, określa działania marketingowe podejmowane w poszczególnych fazach życia produktu na rynku, omawia działalność normalizacyjną w Polsce i na świecie, charakteryzuje organizacje normalizacyjne	dotatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika
14	Strategia ceny w jednostce organizacyjnej	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-definiuje pojęcie cena, wymienia funkcje cen, wskazuje metody ustalania cen, wymienia cele strategii cen, stosowane strategii jakościowo-cenowe,	-charakteryzuje funkcje cen, metody ustalania cen, rozróżnia narzędzia wykorzystywane w kształtowaniu strategii	-oblicza przychody na podstawie informacji o cenach i wielkości sprzedaży,	-ustala ceny przewodnia na podstawie opisu sytuacji, stosuje narzędzia	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dotatkowa wiedze

			strategie cenowe przy wprowadzaniu nowych produktów na rynek, wskazuje przyczyny obniżania i podwyższania cen, definiuje pojęcie negocjacje, wymienia sposoby przeprowadzania negocjacji	cen, omawia strategię cen, sposoby prowadzenia negocjacji, wskazuje cechy ułatwiające i utrudniające negocjacje,	identyfikuje zastosowaną metodę ustalania cen na podstawie opisu sytuacji, wskazuje wady metod ustalania cen, definiuje pojęcie cena przewodnia i wojna cenowa, rozróżnia na podstawie opisu sytuacji strategię cenowe, określa pozytywne i negatywne skutki obniżenia ceny	wykorzystywane w kształtowaniu cen w konkretnych sytuacjach, oblicza kwoty do zapłaty w przypadku udzielenia konta przez sprzedawcę, opisuje szczegółowo zasady prowadzenia negocjacji, prowadzi negocjacje	znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika
15	Promocja produktu	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-definiuje pojęcie promocja, warianty strategii promocji, wymienia narzędzia promocji, definiuje pojęcie reklama, wylicza cechy przekazu reklamowego, wymienia środki przekazywania informacji w reklamie, nośniki reklamy, definiuje pojęcie sprzedaż osobista, wymienia formy sprzedaży osobistej, wymienia etapy akwizycji bezpośredniej, definiuje pojęcie promocja sprzedaży, określa cel stosowania promocji sprzedaży, wyjaśnia pojęcie public relations, sponsoring, rozróżnia efekty mierzalnych i komunikacyjnych akcji promocji	-omawia warianty strategii promocji i narzędzia promocji, ocenia charakter przekazu reklamowego w opisanych sytuacjach, rozróżnia środki przekazywania informacji w reklamie, omawia nośniki reklamy, formy sprzedaży osobistej, porządkuje wg kolejności występowania etapów akwizycji bezpośredniej, wymienia podmioty wobec których mogą być stosowane pozareklamowe techniki sprzedaży, wylicza pozareklamowe techniki sprzedaży stosowane wobec klientów,	-opisuje fazy procesu komunikowania się z przedsiębiorstwem i rynkiem, opisuje cechy poszczególnych wariantów strategii promocji, dokonuje oceny przekazu reklamowego, określa wady i zalety nośników reklamy, opisuje czynności akwizytora w ramach poszczególnych etapów akwizycji bezpośredniej, rozróżnia sprzedaż telefoniczną wewnętrzną od zewnętrznej, opisuje warunki które muszą być spełnione aby sprzedaż	-wskazuje podmioty wobec których stosowane są poszczególne warianty strategii promocji, na podstawie opisu identyfikuje zastosowanie wariantów strategii promocji, umie wybrać najlepsze nośniki reklamy w przypadku reklam o charakterze lokalnym, identyfikuje błędy popełnione przez akwizytora, identyfikuje pozareklamowe techniki aktywizacji sprzedaży na podstawie opisu sytuacji i dokonuje ich wyboru, podaje przykłady działań z zakresu public	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkową wiedzę znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika

					<p>telefoniczna była skuteczna, określa wady i zalety pozareklamowych technik aktywizacji sprzedaży, wylicza wady i zalety sponsoringu, porównuje sponsoring z reklamą, wyjaśnia cel stosowania działań promocyjnych</p>	relations	
16	Dystrybucja produktu	-nie opanował podstawowych wymagań na ocenę dopuszczającą	-definiuje pojęcie dystrybucja, wymienia funkcje dystrybucji, identyfikuje i nazywa odległości występujące pomiędzy miejscem wytworzenia a miejscem sprzedaży, wymienia rodzaje strategii dystrybucji, definiuje pojęcie kanał dystrybucji, wymienia rodzaje kanałów dystrybucji wyodrębnionych na podstawie różnych kryteriów, wskazuje źródła konfliktów jakie mogą powstać między uczestnikami kanału dystrybucji, definiuje pojęcie logistyka, określa sposoby badania skuteczności dystrybucji	-omawia funkcje dystrybucji, rodzaje strategii dystrybucji, kanały dystrybucji wyodrębnione na podstawie różnych kryteriów, opisuje źródła konfliktów jakie mogą powstać między uczestnikami kanału dystrybucji, ocenia przydatność różnych kanałów dla danego produktu, wskazuje związki dystrybucji z produktem	-klasyfikuje kanały dystrybucji wyodrębnione na podstawie różnych kryteriów, określa zasady wyboru kanału dystrybucji, opisuje i porządkuje czynności wykonywane w ramach dystrybucji, wymienia i opisuje etapy podejmowania decyzji o wyborze kanału dystrybucji, wskazuje wpływ kanału na cenę produktu,	-identyfikuje zastosowanie rodzaju dystrybucji w opisanej sytuacji, wylicza czynności realizowane w ramach logistyki i dokonuje ich podziału na czynności związane z przepływem towarów i przepływem informacji, wskazuje związki pomiędzy dystrybucja a promocją, interpretuje pojęcie sprawnej dystrybucji	-spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry oraz posiada dodatkowa wiedze znacznie wykraczającą poza program nauczania ekonomiki, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, bierze udział w olimpiadach zmaganych z przedmiotem ekonomika